

Simonné Gombos Katalin tájékoztatója

Csatlakoznék az előttem szólóhoz, illetőleg az Elnök úr által tett bevezető gondolatok köréhez azzal, hogy ha ezt a félét kell értékelni, akkor leginkább a visszacsatolások félvének lehet ezt tekinteni. A devizahiteles ügyekben különösen nagy jelentősége volt a második félévben hozott Európai Bírósági határozatoknak abban a kérdésben, hogy egyértelműen megerősítést nyert a Kúria által eddig folytatott joggyakorlat helyessége, az iránynak a megfelelősége. Emlékeztetni szeretnék arra, hogy a devizahiteles ügyekben nagyon sok kérdésben már lezárultak azok a koncepcionális jogi problémáknak a rendezési kérdései, amelyek tematizálták a közbeszédet, illetőleg a peres eljárások során bizonytalanság mutatkozott abban a tekintetben, hogy bizonyos kérdéseket hogyan kell rendezni. Voltak olyan kérdések, amelyek tekintetében a Kúriának már jóval régebben, 2013 óta megszületett jogegységi határozatai rendezték a témaköröket. A jogegységi határozatokot követte egy jogalkotás. A jogalkotással tisztességtelenné nyilvánította maga a jogalkotó az árfolyamrésre, illetőleg az egyoldalú szerződésmódosításra vonatkozó kikötéseket, aminek az eredményeként számos elszámolásra került sor a fogyasztók és a bankok között, pénzintézetek között. Eljárásjogi értelemben viszont hozott egy kis törést is az eljárások intézésében, hiszen az időre amíg ezek az elszámolások zajlottak addig felfüggesztésre kerültek a peres eljárások. A peres eljárások felfüggesztését követően újra indult eljárásokban nagyon sok kérdésben egyszerűsödtek a bíróság előtt vitatható jogi kérdések és az így folytatott eljárások tapasztalataiból szűrhetjük le azt a jelenlegi következtetést, hogy a Kúria által ebből a nagyon színes jogi kérdéseket tartalmazó jogterületből, az eddig megmért kérdésekből valójában egyetlen olyan kérdés sem volt, ami az európai jog szűrőjét ne tudta volna teljesíteni, tehát minden tekintetben megerősítést kaptunk az Európai Unió Bíróságától. Szeretném még azt is elmondani több félreértés elkerülése érdekében, hogy ahogyan a tanácselnök úr részéről is már nyomatékosan elhangzott a Kúria csak azokban az ügyekben tud véleményt nyilvánítani, konkrét ügyekben, amelyek a felülvizsgálati eljárásra irányadó szabályok értelmében lehetővé teszik azt, hogy a Kúria felülvizsgálati eljárásban érdemben felülbírálja a jogi kérdéseket. Ezt azért kell hangsúlyozni, mert nagyon sok devizahiteles ügyben megszületett jogerős határozat után a felülvizsgálat lehetősége kizárt az ezen ügyekre még irányadó régi polgári perrendtartásnak

az úgynevezett értékhatárra vonatkozó szabálya folytán. Tehát azokban az ügyekben, ahol hárommillió forint alatti a pertárgynak az értéke és ilyen ügyekben születik a jogerős határozat, amivel szemben felülvizsgálatra kerül sor, a Kúria ezeket a határozatokat nem tudja egy törvényi korlát folytán felülvizsgálni. Tehát ha ilyen ügyekben született jogerős ítélet, és a jogerős ítéletben valamifajta értelmezés irányadó joggyakorlatnak tekinthető, akkor az bizonyosan nem a Kúriának a joggyakorlata. Ebben a második félévben megszületett Európai Bírósági döntések közül kettőt emelnék ki. A 34/18. számú Lovasné ügyben született Európai Bírósági határozatot, amely egy olyan témára tett pontot, amit úgy lehetne röviden összefoglalni, hogy az úgynevezett közjegyzői ténytanúsítvány kérdése. A közjegyzői ténytanúsítványok vonatkozásában a Kúriának egy meglehetősen következetes gyakorlata volt abban a tekintetben, hogy önmagában a ténytanúsítvány kiállítása, illetőleg az ez alapján folyó végrehajtási eljárások tekintetében nem lehet megállapítani az erre vonatkozó szerződési kikötések tisztességtelenségét, tehát erre tekintettel nem lehet a szerződéseket érvénytelenné nyilvánítani. Ezt a bírói gyakorlatot az Európai Unió Bírósága előtt föltett előzetes döntéshozatali kérdés során vitatták, és az Európai Bíróság egyértelműen megerősítette azt a kialakult kúriai gyakorlatot, hogy helyes ennek a szabálynak az értelmezése és így nincs szükség az eddigi ítélkezési gyakorlat módosítására. A másik témakör a C621/17. számú Kiss ügyben hozott határozat. Az ezt követő kúriai eljárás még folyamatban van, tehát folyamatban lévő ügy tekintetében nyilván nem tudnék előzetesen jóslatokba bocsátkozni, de annyi ebből az ügyből kiolvasható, hogy az Európai Unió Bírósága egy a Kúria által korábban már követett joggyakorlatot megerősítő szűrőrendszert, egy ilyen hármas tesztet dolgozott ki arra vonatkozóan, hogy ha a szerződés főszolgáltatásához kapcsolódó, úgynevezett kötelező mellékszolgáltatások kerülnek beépítésre a szerződésbe, - gondolok például folyósítási jutalék, kezelési költség és egyéb ilyen apróbb költségekről, - akkor ennek a kezelése annak a tisztességtelenségének vagy éppen tisztességességének megítélése milyen követelmények mellett vizsgálható. Nagyon fontos az, hogy mindig legyen beazonosítható szolgáltatás és ellenszolgáltatás, ezek gazdaságilag mindig indokolható módon kell, hogy bekerüljenek a szerződésbe és abban az esetben, ha ezek a feltétel rendszerek megállapíthatók, akkor az ilyen szerződési kikötések tisztességtelenségét sem szükséges kimondani. A devizaárfolyam kockázattal kapcsolatos kérdésekről szeretnék még nagyon röviden szólni. Ezzel kapcsolatosan kevés olyan ügy van, amiben a bíróságok meg tudják állapítani a pénzüintézetek részéről adott tájékoztatások tisztességtelensége alapján a

devizaárfolyam kockázatra vonatkozó tájékoztatás tisztességtelenségét. A 2019 novemberéig az év elejétől számítva mindösszesen harminchárom olyan ügy volt, ahol első vagy másodfokon születtek olyan határozatok, amelyekben ilyen kérdések alapján kimondták a szerződésnek az érvénytelenségét, akár részleges, akár teljes érvénytelenségét. Ezek közül az ügyek közül még csak néhány az, ami a Kúria elé került felülvizsgálatra. Ezek közül az egyikben hamarosan egy bírósági határozat közzétételére is sor kerül, ami a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett adott útmutatót arra vonatkozóan, hogy ha ilyen tájékoztatás tisztességtelensége merül föl, akkor mik azok a vizsgálendő kérdések a polgári perekben, amelyek alkalmat teremtenek a bíróságnak arra, hogy a feltétel tisztességessége vagy tisztességtelensége kérdésében döntsön. Azon pénzügyi tájékoztatások vonatkozásában, ahol az ügynevezett kockázatfeltáró nyilatkozat kitöltésére és annak az aláírására került sor, ott mondhatnánk, majdnem 100 %-ban nem lehetett megállapítani ennek a tájékoztatásnak a hiányosságát. Az olyan, főként lízing, illetőleg olyan kölcsönügyletek esetén, ahol például autó hitelezéssel kapcsolatosan került a fogyasztó kapcsolatba a pénzügyi intézettel, ezeknél az ügyeknél nem szokott lenni kockázatfeltáró nyilatkozat. Hogy ha ez a helyzet, akkor itt kell fokozottabban vizsgálni a szerződéskötés összes körülménye alapján, hogy milyen tájékoztatás hangzott el, volt-e az általános szerződési feltételeken túl bármiféle egyéb tájékoztatás a pénzügyi intézmény részéről. A Kúria hatályon kívül helyező határozatában adott útmutató szerint ilyenkor fontos, hogy önmagában az általános szerződési feltételekből hogy ha különböző helyekről, de csak következtetéssel lehet levonni bizonyos szabályokat, az nem alkalmas arra, hogy a fogyasztó mindennek a gazdasági súlyát felismerje, tehát vizsgálni kell minden egyéb körülményt, és csak a minden egyéb körülménnyel együtt megmérve lehet az ilyen szerződési feltételeknek a tisztességességéről állást foglalni. Köszönöm szépen!